

La Gàl·lia

REVISTA SEMANAL

Redacción y Administración
CERVANTES, 2 (Entl.º)

● PRECIO: 15 CTS. ●

Centro de Venta y Suscripción:
Librería Batllósera, Ingenieros, 3.

LLEGIONS EN PEU

per ELIES BACH

Després que el Monarca llicencià del Govern de l'Estat al seu servidor Don Miquel Primo de Rivera, sustituïnt-lo pel, diguem-ne, seu majordom D. Damas Berenguer, l'inventor de la dolça (?) dictadura del seu nom (amb minúscula i tot, sense pretensions de modernisme), veiérem com de sobte es posaren en peu de formació els contingents de les primeres llegions en oferir-se per servir el Poder, governant per ells però. Són elles les rengleres de Sánchez Guevara abans; ara de Bugallal (Don Gabino).

Amb aquestes llegions s'incorporaren ales de política lleugera i acomodatícia, com ho és la que sempre fan els qui només són catalanistes i que porten l'estigma d'haver donat l'impuls al cop de mà de Primo de Rivera per instaurar el Directori que hom esperava salvador. La cosa fou errada, i ara la paguem tots.

Tots pensàvem veure com se celebrarien a darreries de l'any unes eleccions amb el conservadurisme a dalt, —després del breu i fracassat intent d'assajar Alba—, amb tupinades de R. O. i encasellat conservador-catalanero.

Potser però la malaltia de Cambó, l'excesiva confiança de Don Gabino, i res més que tot l'experta i trapacera mà del Comte (volem dir de Romanones) han fet que ens atalaiéssim que ja hi han més llegions en peu, altrament que

les conservadores primeres.

Ara són els liberals dinàstics que priven i mangoneixen per sota taula. Es reuniren els "primates": Romanones, García Prieto, Villanueva i Alba. Arribaren ja, diuen, a un complet acord. Ara tot li va que s'hi conformi la voluntat soberana i que els vulgui creure. Després ja hi serem; avui tu, demà jo, i la nòria estarà en marxa com si res hagués passat.

La voluntat soberana però pot posar-hi destorbs i volgut volgut altres plans fitant nou horitzó.

I la voluntat soberana qui és? —El poder personal i fins ara i avui encara omnímoda i gairebé omnipotent d'una sola voluntat, d'un sol personatge?

En parlar de voluntat soberana molts podran creure que ens referim a la de un rei com Carles III que sabia escollit els seus ministres, però que es determinava pel seu propi regisme en escollir-los.

No es pensi ningú que entenguem per voluntat soberana la d'un desgraciat i neuròtic Ferran VII que no s'hi pensava gens ni mica en fer penjar els qui li lliuraren a les seves barroeres mans la corona que s'havia deixat prendre per la cobdícia de Napoleó.

Ni tampoc vulgui creure's que al ludem a la personalitat d'un Parlament anodí, sense ni esma per resistir l'es-

combrada que ens féu viure tan llarg temps d'il·legalitat amb la Constitució suspesa, com encara anem tirant, tot i volgut fer semblar que no és així.

Pas res de tot això volem significar nosaltres en parlar de voluntat soberana. —La voluntat soberana és la decisió del poble quan està decidit; i ara hem de veure si realment el poble ho està. Moltes raons fan semblar que sí.

Una mostra diríem que ho són les noves llegions que gosariem pensar prenen la formació per començar la marxa a la conquesta de quelcom fins ara immutable, supranacional i de dret diví. Gosariem endevinar en aquestes novelles formacions l'esperit de Prometeu, l'Home encadenat,avençant de front i amb esperança de Llibertat per arrebaçar el foc sagrat que prestava als déus son dret diví.

Triomfarà Prometeu? —El poble hispànic li deurem la nostra completa lliberació? —Esperem-ho, mentre tant. —Confiem-hi, mentretant. —Ajudem-hi, mentretant, encara que sigui humilment, amb esforç minç.

Si Prometeu venç, les cadenes seran trencades i dels seus anells en forjarem relles; forjarem arades i podalls, per fer solcs nous i posar-hi sembradura; per abatre la verdiça que emmaranya la llevor.

CACIQUISME

El nostre pensador predilecte Nietzsche, comença a l'entrada d'un seu llibre:

«Tant li fa que em miri de bon esguard als homes, com que me'n guaixi amb prevenció, els veig sempre a tots i a cada un d'ells ocupats en la mateixa cosa».

I aquestes mateixes paraules tenen tota llur aplicació als bescantadors de la Ciutat i dels seus veïns.

Som nosaltres, LA GALERIA, enemics de tota dictadura, car la dictadura és opressió; i nosaltres, més que tots aquests xerraires que ara garlen, l'hem sentida i la sentim més que mai ells la notaran, l'opressió. I la sentirem i la sentim, perquè tenim un esperit independent i lliure; i ells no l'han sentida ni mai la sentiran perquè tenen l'ànima de ramat i el cor de l'esclau que només somnia ésser «senyor» per doblegar els altres; per jumir-los, besar-los i deshonrar-los, tot ben propi de cacics dictadors.

Aquells vells polítics d'ofici, aquelles personalitats que de l'administració pública en feien un comerç, prenenen ara bescantar, escarnir i retreure el nom de persones ben honrades, que més els hi valdria a ells d'imitar.

Tornem i repetim: el vici, el defecte, dels ciutadans flguerencs que serviren la Dictadura és el d'haver-la servit; però pas cap més. La bona administració municipal i el profit per la Ciutat l'obtingueren abastantment i el practicaren amb honestetat.

D'ençà de la gestió de mants d'aquests homes, la Casa de la Vila, fins ara quan menys, ha marxat per bon camí recte. Si algú ha tingut una fallida, se l'ha arreplegat de ple en ella. Abans ja sabem que això no hauria pas estat possible.

D'ençà de l'administració dels homes bescantats, però ben honrats, a Figueres tenim:

Que s'han acabat aquells miserables jorinals de 10 rals que encara l'any 25 es pagaven a molts dels obrers municipals.

No es veuen aquells descarats favoritismes de donar bones propines i gratificacions als uns, negant-los-hi a d'altres fins les medícines per curar-se.

Els càrrecs no es regalen a Pere o Pau perquè sigui amic del cacic, o tingui algú de la família que sigui maco. Les vacants ara s'atorguen a qui les guanya davant un tribunal imparcial, que entre els jutges hi compta gent de vàlua.

Gairebé tots els carrers tenen aceres; molts d'altres són empedrats amb bons adoquins, llevat dels pocs primers que es comencen quan el govern dels ara bescantadors. Tots recordem l'avalot pel rebuig d'adoquins emprat al carrer Progrés, posem per exemple.

Davant de l'estació hi tenim bastida una bella plaça amb bonics jardins, on abans era erm i camp de batalla.

S'anava de dret a la construcció d'una Casa municipal, avui empantanegada.

Estava a punt d'enllistar-se l'Escola d'Arts i Oficis amb locals a l'edifici de l'Institut, regalats per l'estat. Ara però, aquesta escola que tant beneficiaria als obrers i alumnes flguerencs en general, la tenen deturada.

Serà la nostra, la ciutat d'Espanya que trobarà les més belles escoles amb el Grup Escolar Nouvilas, que també els bescantadors tan volen infamar, declarant-se així de fet enemics del progrés i la cultura del poble, ço que per moltes bandes ens ho fa pensar. Car el dia que tothom tingui una cultura pròpia (no emmanlevada), quan tothom pensi amb el seu cervell (no amb el del cacic), llavors mai més hauram de veure com els homes per poguer lluirar-se del ròssec del caciquisme i la podridura política hagin de salutar amb joia l'aixecament d'una Dictadura militar (com ara mateix a l'Argentina) i servir-la de bona fe per acabar amb els corcs cacquistes.

Si bé de primer antuvi és un mal fet contra la llibertat servir una Dictadura, és molt pitjor ésser reincidint conequent-ne els resultats.

A Figueres, la nostra ciutat, fou celebrada i aplaudida la vinguda de la Dictadura,—es pot dir,— per tothom, com arreu d'Espanya.

Els bescantadors d'ara, polítics de l'ofici llavors, l'aplaudien perquè tenien por de les responsabilitats i perquè no els hi treguessin les garrofes del davant.

Els altres, la resta del poble, els qui sofrissim l'opressió del caciquisme, també celebrarem la vinguda de la Dictadura que ens pensàvem ens lliurarà del cacic. Però, ca!, fou tot allò un somni, un somni de greu síntoma si no sortim de l'enfarfec.

Els bescantadors que es blincaren a la primera Dictadura, que li feran «rendez vous», ara serveixen a la segona, a la dolça (?) del general Berenguer.

Llavors d'alguns dels qui foren encomanats el regisme del poble, en la nostra ciutat, no coneixem pas casos de provocació i difamia com ara istilen els bescantadors. I sabem com sabien espolsar l'esperit del cos caciquista.

El bleix caciquista però, és molt protoplasmàtic i s'emmoilla a totes les circumstàncies i les adoba pel seu paladar.

Recordem que al poble de Figueres els caciquets li varen estafar la voluntat, no respectant-li el resultat del seu plebiscit. Recordem que els caciquets per fer triomfar els gustos del seu paladar, falsificaren un acta d'escrutini al col·legi electoral del carrer de Colom, per poguer derrotar al candidat republicà-radical i bon amic nostre, Rafael Torroella (e. p. d.). El tribunal de justícia fou qui al cap de molt de temps condemnà el fet dels caciquets.

I així recordant, no estranyarem de sapiguer que el més cacic de tots els cacics, que és Puig Pujades, que segons li convé fa un o altre paper de l'auca, però que sempre personalment procura esquitillar la responsabilitat, no estranyarem doncs de sapiguer que ben aviat se féu amic dels governadors i primeres figures de la Dictadura, i li sabem i hem vist cartes escrites a aquestes primeres figures, i li sabem gestes i actituds que no les considerem pas pròpies d'un director o inspirador d'un partit republicà-socialista.

Els republicans treballen per la república i la defensen amb tots els seus escrits i propagandes; els socialistes aprofiten totes les ocasions per millorar la situació econòmica de l'obrer.

Els cacics i Puig Pujades, només miren per ells. Els hi agrada que la gent digui: «mare de Déu que parla bé! —què en sap!— quina llengua! —quina memòria». Fins i tot per més «épatar», diguent-se també catalanistes, donen a la mainada una conferència (?) en castellà sobre el meravellós Cervantes, que si els sentís es taparia les orelles.

Altres vegades fan de clerical, i tenen a gran honor oferir-se com amics i col·legues de clergues ben espirituals, que com que no toquen de peus a terra, no saben que en altres ocasions aquella mateixa taula que els hi ofereix ben proveïda el cacic, ha servit per celebrar-hi xefis i gatzara de riallada anticlerical, pantagruèlica i llefiscosa.

D'aquesta fusta solet ésser els bescantadors.

Nosaltres però ens sentim fora d'aquesta mena de gent; nosaltres que som ben demòcrates i que sentim i respirem els aires d'alliberació universal, direm que amb ells no podem tractar-hi ni admetre'ls, com diu Job en el seu Llibre, cap. IX, ver. 32:

«Perquè no és home com jo, per a respondre-li i arribar juntament a un mateix pensar».

COMPRE SUS CALZADOS EN

"EL GLOBO"

AMUNT!!

Hem rebut de la Comissió d'Amics de Sant Pere de Roda, aquesta al·locució que amb molt de gust i tot el cor inse- rim:

ALS AMICS DE SANT PERE de RODA

Ara fa un any que una colla d'amics ens constituïem en comissió i ens adre-sàvem a tots els qui estimen les ruïnes de Sant Pere de Roda perquè ens ajudeixin a refer el camí que hi mena, mig perdut entre la brolla i el pedregam. Crèiem que fer més fàcil l'accés al Monestir era salvar-lo d'una destrucció imminent. Com més fossin els que veiessin d'aprop les pedres venerables, consumides pels vents i les pluges, més serien les veus que un sol clam juntaria perquè no acabin d'ensorrar-se les voltes del temple abandonat, de cara a la mar nostra.

Aquella crida que us varem fer ha tingut una acollida generosa. Són ja molts els que volen donar realitat a la nostra iniciativa. A tots ho hem d'agrair, però d'una manera més fonda als fills de Port

GRAN CORRIDA

6 NOVILLOS-TOROS de Manuel Santos de Salamanca **6**

Domingo, 5 Octubre

A las 3 de la tarde

Arènes de Perpignan

Parrita • Chalmeta • Niño de la Brocha

con sus respectivas cuadrillas de picadores y banderilleros

de la Selva que, no podent fer-ho d'altra manera, oferiren posar-hi hores del seu treball. Gràcies sien donades a tots, perquè la cooperació d'uns i altres no sols feia realitzable el nostre pensament, sinó que li donà tot seguit més ampla volta. Creírem que no era prou refer el camí, sinó que calia una nova carretera que arribés al Monestir. Des del primer moment hem tingut l'esperança de què els organismes públics i en especial la Diputació gironina farien un esforç per obrir aquesta via de turisme que faci accessible a tothom la visió del temple devastat. I encara un desig més noble ens encengué: el d'aturar aquesta desvastació tristíssima, i consolidar els murs i les voltes que s'aguanten encara per miracle. L'ambiciosa amplitud d'aquest projecte és veritat que depassa les nostres forces, però res ja no el podria desarollar de la nostra voluntat.

La Comissió ha cregut que no podria dur a terme aquest projecte sense l'ajut d'homes de més prestigi que els que varem fer la primera crida, i hem demanat que volguessin cooperar a la nostra obra personalitats tan conegudes i estimades de tots vosaltres com els Reverends Mossèn Josep Gironella, N'Alexandre Miró i Trepat i En Josep Oriol, els escriptors Josep M. Sagarra i J. V. Foix, En Dèmetri Paltré, President del Pòsit Pescador, En Carles Jordà i En Josep Ferran Galter. La presidència honorària d'aquesta nova Comissió ha estat oferida a dos homes il·lustres de la nostra terra: l'ex-Di-

putat Joan Ventosa i Calvell i l'arquitecte En Jeroni Martorell, Cap del Servei de conservació de monuments a Catalunya.

Amb tan valuosa ajuda no duptem que tindrà plena realització el nostre propòsit i es farà la carretera de Sant Pere de Roda que, sortint de la nostra vila i passant per la muntanya del Dijous, arribi a les ruïnes i, per altra banda, creiem que l'Estatuitarà a disposar les obres de reparació més urgent. Aquest programa ja ha estat iniciat amb la recent disposició del Govern que declara monument nacional a Sant Pere de Roda. Esperem que els treballs de consolidació seran la natural conseqüència d'aquesta declaració, que hem d'agrair a N'Elias Tormo, actual Ministre d'Instrucció pública, que sap posar el seu prestigi al servei de les més altes valors espirituals.

Cal, però, no deixar la tasca i mentre seguim els tràmits que la llei imposa per a la construcció de la nova carretera, hem de començar nosaltres per donar un exemple d'entusiasme i bona voluntat. No sien les nostres, paraules que s'emporta el vent, sinó paraules que cauen com una llevora. Cal començar a treballar. Haviem dit que referíem el camí de Sant Pere. Refem-lo sense esperar més. Els cabals recollits i les aportacions personals promeses abasten a això i a una mica més. Si ens ajudeu, aquesta tardor podríem realitzar la primera part, la més modesta, del nostre projec-

te. Netegem el camí, posem-hi les fites que cal, fem-lo de reblincoles més suaus on és més dur de seguir, disposem-hi bancals per reposar; reconstruim el que ara és només vestigi d'un camí perdut. Pensem que tampoc n'hi hauria prou amb la carretera que tots desitgem, perquè sempre seran més els que pujaran a peu, i per la drecera, a visitar les ruïnes. Refer el camí és una cosa tan necessària com l'altra. Fem-ho i us lo agrairan tots els que han admirat una vegada les pedres gloriose de Sant Pere de Roda.

Port de la Selva, setembre de 1930.

Alexandre Plana.—Salvador Morell.—Jaume Alfaras.—Antoni Cairó Bonaterra.—Josep Puignau.—Frederic Macau.—Andreu Oriol.—Francesc Guillamet.

Journals suscrits per gent modesta de Port de la Selva, 432—Pessetes suscriutes en metàl·lic, 4.654'50.

Les poblacions que han respost amb més entusiasme han sigut Port de la Selva i Figueres.

Continua oberta la suscripció.

-:- ENSEÑANZA DE IDIOMAS -:-

Mecanografía. Taquigrafía. Traducciones. Copias a máquina.

Precios especiales para alumnos en grupo.

Progresos rápidos, exposición metódica, disciplina y seriedad.

Perelada, 18 2.º Figueras

Banco de Crédito Ampurdanés, S.A.

Corresponsal de los Sres. Soler y Torras Hnos.

Efectúa todas las operaciones que integran la BANCA - BOLSA y CAMBIO

Manufacturas Cuero Tosas, S. A.

TOSAS

MARCA REGISTRADA

Curtidos al cromo especiales, Correas, Tiretas

Cables, Tacos, Tiratacos y todos los artículos

en cuero crudo y curtido para la industria

Despacho en Barcelona:
AUSIAS-MARCH, 21, PRAL
Teléfono 13874

FÁBRICA EN BLANES
(Provincia de Gerona)
Teléfonos 15 y 32

Garage Citroen = Calle 28 de Mayo, 17-Travesía carretera Madrid a Francia-Distancia 50 m.

Taller de reparaciones garantizadas a precios módicos (Garage)
(Tél. 15) Stock Citroën y Agencia de Autos Taxis de Alquiler

Cròniques d'Orient

Els encantadors de serpents

per JOSEP GIBERT

Aquells llegidors als qui la transformació de la vara d'Aaron en serp—que ens és contada en un dels pasatges de la Bíblia — els deu haver colpit, podríen veure cada dia una repetició del miracle en tots els vells carrers de l'Egipte. Davant els cafès, o passejant pels mercats, s'hi veuen homes que porten sota llurs braços cistelles omplertes de reptils empilonats els uns damunt els altres. Són els encantadors de serpents, els psiles.

Amb un ràpid moviment ells agafen la bèstia per la testa, comprimeixen aquesta entre llur polcer i llur index, i mantenen així a la serp en un estat de rigidesa i d'immobilitat perfectes que les fan semblar a una barra de fer o a una vara de fusta. Per fer-les sortir de la seva catalàpsia, ells les prenen amb la mà, les voltegen en l'aire o bé, més sencillament, les llençen a terra. La serp retroba els seus sentits, i perd aquesta rigidesa que pogué fer creure a les gents senzilles o no previngudes que ella no era sinó una vara entre les mans de l'indígena. Cal dir també que aquests animalons són del tot inofensius car la dent o dents verinoses li han sigut preventivament arrencades per aquells que les preparen i viuen d'aquest xarlatanisme curiós que fou honor en certs pobles.

Una vegada em fou donat l'assistir a un espectacle que jo qualificaria d'estranj i interessant, si no fos la temor que encara tinc d'haver sigut víctima d'un escamoteig. Si hi hagué escamoteig, cal dir que fou molt ben fet. Però fins que jo no tingui una prova positiva contrària, persisteixo en lo que crec fou veritat, i per lo tant sento una mena d'admiració davant la meravellosa habilitat d'aquests psiles i davant la fascinació que ells exerceixen sobre els reptils entaforats en qualsevol recó fosc d'una habitació o d'un jardi.

Ben de vegades, sobretot en els viatges, certes cases serveixen de refugi a les serps. Se'n troben massa sovint en els soterranis humits, i no és rar veure'n d'allargades en la part baixa de les finestres, des d'on s'hi escalfen al sol.

El millor dels procediments per desembarrassar-se d'aïtals perilllosos hostes és el de fer venir un "encantador" i confiar-li la missió d'atraure pels seus cants o les seves imprecacions als reptils esgarriats.

Jo vaig ésser testimoni d'una d'aquestes caces, a Benha, en el Delta. L'home, un alt galifarreu de pell brunyida, no tenia d'estrany més que una sola cosa: els ulls. Ells eren grossos, expressius, sortien quasi de les órbites; tenien, en fi, un veritable poder magnètic. Ell anava peu-descalç, no portava damunt el cos més que una ampla galabiah blava amb la que s'embolcallava les cammes i les espalles. Com fos que un dels indígenes presents hagués insinuat que ell portava serps amagades sots la seva vestimenta o enrotllades a la cintura, l'home, d'un ràpid moviment, es desempallegà de la seva galabiah que llençà lluny i quedà completament nu davant nosaltres.

La recerca començà per una inspecció ràpida als reservats i a les caves. L'home mentre marxava llençava uns xiulaments estranys i perllongats. Sotitadament ell es parà davant una porta baixa, estengué el seu braç vers la paret enblanquinada on hi era oberta, i amb alguns estranys gestos ens féu comprender que la bèstia es trobava

allà. Llavors, acropint-se damunt les seves cames en el mig de l'habitació, els seus ulls fixos en la paret, ell començà a xiular dolçament d'una manera continuada, imitant el xiulet de l'animal. Després, redreçant-se bruscament, ell serpentejà la cambra, llençà alguns crits, parlà amb un to imperiós i dur al reptil que s'amagà, sacsejant les seves frases, pronunciant paraules cabalístiques. L'encantament acabat, passà el seu braç a través l'obertura i gratac amb el dit el guix que sobremuntava la porta de l'altre costat, ell estirà, amb precaucions infinites, una serp a la que prengué curosament pel mig del cos i llençà amb un cop sec damunt les rajoles. Un gos que es trobava allà fugí a la sola vista del reptil tot llençant lladrucs de por. Com fos que la serp es mogués per terra i rampava amb massa lleugeresa vers els assistents tot torçant-se en espirals, l'encantador, amb una rara habilitat, posà el seu polcer damunt la testa, l'apretà entre els seus dos dits i, prenguent la cua amb l'altra mà, amb una mocegada ràpida separà la testa del reste de l'animal.

Confesso el meu astorament. L'espectacle no havia pas durat cinc minuts. Allà no hi havia pas hagut un truc de prestidigitador. Un home nu no pot amagar reptils damunt ell.

Una cacera idèntica recomençà en el jardí, tot prop d'una reixa amagada per l'heurea i vinya selvatge. L'home es sentà damunt el marge, xiulà de nou, feu el mateix encantament i extragué d'entre les mates una enorme serp negra que ficà desseguida en el seu sac de cuiro. Aquesta vegada ell havia ope-

ACEITES Y GRASAS MINERALES
-:- LUBRIFICANTES -:-

La Comercial e Industrial
Española S. A.

Especialidades para los Autos y Maquinaria Industrial y Agrícola

Riera Magoria, 159-Barcelona

Agente provincial: J. Ruhi

- Subida Catedral, 4

G E R O N A

LICEO "MONTURIOL"

Calle Pep, 9 y 11 - Tél. 166

FIGUERAS

Centro de enseñanza fundado en 1913.

Los éxitos alcanzados por este Centro son la prueba más elocuente de la índole de la labor pedagógica desarrollada en él durante sus diez y seis años de existencia.

Excelente presentación.—Profesorado competente, titular.—Seriedad máxima.—Disciplina por conocimiento de la naturaleza psíquica del alumno.

Internos, medio pensionistas y externos.

Clases a señoritas en locales aparte.

rat a la llum del dia, en ple aire, sota les mirades inquisitorials dels espectadors inquietos, turmentats pel dubte davant la innegable realitat d'aquesta cosa fascinadora de reptils.

L'encantador n'atragué altres tres encara, rebé les poques piastres amb què se li pagava el seu treball, les llençà en el fons del seu sac amb les serps que havia atrapat i qual propietat ningú li discutia i se'n anà.

Més tard se'm digué que havíem sigut objectes d'una comèdia, que les serps havien sigut plaçades abans en els indrets escollits pel mateix encantador. Jo no ho sé. Mateix aquesta suposició no implicaria pas que l'home caureixés de tota mena de poder damunt els reptils, car jo he vist com ells relliscaven a lo llarg de les parets a la seva veu, com ells foren atrets per les seves crides imperioses, i després com foren fascinades per ell.

La costum que tenen aquests psiles d'escupir dins la boca de la serp tot pronunciant llurs imprecacions per immobilitzar-la, és, jo crec, una comèdia que no serveix sinó per impresionar la imaginació de l'espectador i perquè aquest, amb això, no es dongui compte de la pressió a la testa que ells fan amb llur truc dit. Vertadera o falsa, l'escena és curiosa. Que hi hagi màgia o habilitat, ella mereix d'ésser vista. Ella no és desagradable sinó per l'amo de la casa al qui la vista de tants de reptils rampant damunt els murs, no és pas per alegrar-lo precisament.

TIENDA CON VIVIENDA, AGUA,
GAS Y TODO CONFORT PARA AL-

QUILAR

RAZÓN EN ESTA IMPRENTA

RELLISCANT

per G. BUCH

Ens és precís creure i admetre que de tots els òrgans del cos humà no n'hi ha cap altre de més singular i més misteriós que el cor.

En l'estat actual de la ciència ens és una veritable dificultat el poguer-ne tenir una idea exacta. Certes gents, que volen fer el savi, us diuen amb un to que no admet rèplica:

—El cor és una víscera buida i dividida, a l'interior, en quatre cavitats sistemàtiques: dos auriculs i dos ventrículs.

Una altra categoria de gents, els poetes, els enamorats, són d'un parer un quelcom diferent:

—El cor és, abans que tot, l'estatge de l'Amor, prenenells. D'altra part, sembla també que ells admetin que el cor sigui un objecte buit, car correntment se'l sent a dir:

—El meu cor està omplert de vostè... Jo la porto a dins el meu cor... El seu record reposa en el fons del meu cor... I etz., etz. i més etz. encara.

Ecls refusen d'una manera categòrica la teoria dels quatre comportaments. Mai, però mai, s'ha sentit a ningú dir en un bell esclat de passió:

—Jo guardo la seva adorable imatge en el meu ventriclell esquerre!

Ara bé, si desitjant compaginar dues autoritats us adresseu a qualsevol de les "sesudes" personnes assentades a l'entorn d'una taula de cafè de l'Sport, es sentirà un altre toc de campana:

—El cor, sabeu, el cor es una m...

I una semblant incertitud hi és també en ço que concerneix a l'indret que ocupa el cor dins l'organisme. Són

molts els que, segons ells, el tenen molt singularment posat; d'altres que, segons els dies també, el cor es troba talment baix o en regions talment fatigoses que fa revoltar. D'altres encara que el placen en la regió abdominal: ells tenen el cor al ventre. I no dubto que els que em lleixeixen en coneixeran més d'un possedidor d'una anatomia més estranya: els que tenen el cor a la mà.

I tot això, com es pot veure, és ben lluny de facilitar el poguer-nos fer una idea exacta de lo que és el cor.

Però les extraordinariedats no es paren aquí. Jo us repetiré de nom com no és possible trobar altre organ tan singular. El cor passa per les transformacions les més radicals: tan aviat és ardent com tan aviat es glaçat, tendre com la rosada del matí o dur com un bifeck de pesa barata, o encara, completament alçat i arrugat com una vulgar figura; ell pot ésser també lleuger, pesant, bufat, encongit, desbordant... Alguns individus poc curosos viuen molt bé amb un cor brut; altres, però, tenen un especial interès en portar el cor net.

El cor també sofreix constantment i sense planys les pitjors tortures. Lo menys que hi pugui passar es d'ésser trocejat o ferit, però també, quan sovint es troben pobres cors que han sigut partits o desgarrats, que esclaten?

I tampoc es rar sentir a dir:

—Vostè m'ha trepitjat el cor!

I remarqueu que un semblant accident sols poden sofrir-lo la gent en la qual el cor es troba plaçat extremadament baix, a l'altura dels ulls de poll.

D'altres, més a plànyer encara, de vegades gemeguen amb una veu fúnebre:

Gran fotografía Moderno Estudio

M. Sans

Ampliaciones y reproducciones de todos tamaños :: Vistas, retratos al óleo, carbón y otros :: Trabajos para aficionados
Retratos para carnets y kilométricos se entregan en el acto

CALLE CAAMAÑO, 20 (Plaza Palmera)
Teléfono, núm. 14

Figuera

—El meu pobre cor és mort, senyoreta, perquè vostè l'ha matat!

Car també cal remarcar que són sempre les senyoretetes les especialitzades en aquesta mena de treballs. I com s'ho fan? Míster! Mai una d'elles ho ha dit, i això es prou per fer-nos creure que sabem guardar gelosament el secret de qualsevol terrible "coricida".

Però, una cosa ben estranya també és la que els cors maltractats segons els diferents mètodes enunciats, no influeixen a l'individu. Es podria creure trobar les aítals personnes quan menys emmagrides, disminuïdes, reduïdes a res. Però no, pel contrari ells prosperen i és producte d'observació constant el remarcar que tots els individus els més "probat per la sort" són els que s'alaben de tenir el cor més gros.

I per acabar amb les curioses particularitats del cor, diré com aquest organ és també excessivament manejable, mòbile, més mòbile encara que el ronyó. Ell canvia de propietari amb una facilitat que esvera i desconcerta.

—Vostè m'ha robat el cor!...
—Li faig ofrena del meu cor!...
—Dongui'm el seu cor!...
—Torni'm el meu cor!...

Són exclamacions corrents a les que tots hi tenim les orelles prou acostumades. I així, davant una aital facilitat de canvi i de transplantació, tenim dret d'extranyar-nos al conèixer una gran quantitat de personnes sense cor?

El cas de Besalú

EN PLE SEGLE XX

Que tota la vida, Besalú, ha sigut terra endarrerida i una vila absorbida per

el caciquisme més retrògade, ho sap tothom: Deu tenir-se en compte que fins fa un any, els habitants de Besalú no havien pogut fruir d'un espectacle teatral —i no certament perquè no els plagués l'art escènic— sinó perquè els caciquets del poble s'hi oposaven. I encara si van tenir companyia dramàtica l'any passat, fou després d'haver tingut de passar les obres per la censura local, donant-se el cas que obres innocents i ja censurades pels públics i autoritats competents, com són: «El ferrer de tall», «Les llàgrimes d'Angelina» i «La puntaire de la costa» es vegeuen titllades i marcades pel severíssim liàpiç roig d'una de les primeres autoritats locals.

Per això quan em digueren que enguany, per la festa major, en el local de la vila hi actuarien atraccions, no ho volíem creure fins que els programes ens convencesen de lo contrari.

Era veritat. Atuarien atraccions, però atraccions morals.

«Un trio i una coupletista».

La mentada autoritat va advertir a l'empresari que no toleraria cap immoralitat; aquest ho advertí als artistes, i aquests, que després de tot són bona gent, accediren a cantar lo més moral

del seu repertori. I així ho feien i així anaven tirant.

La primera sessió anà bé. Solament la «al·ludida autoritat», que sens dupte no es movia de l'escenari per millor fiscalitzar l'actuació de les artistes i comprovar pràcticament que es posaven trajes morals i decents (ja que no hi havia camininos i ell veia millor el que es posaven) tingué d'advertir a la cançonetista que no repetís el «Bartolo», cosa a la qual es comprometé l'al·ludida.

A la segona, protestà ja més violentament de «A Norte América», obligant a l'artista a unir-se amb agulles la faldilla per tal de que no ensenyés massa la pantorrilla. I a la tercera, la va escometre indignat perquè s'empenyà en complau-re al públic que li demanava insistentment que cantés «Al Uruguay», insultant-la a tal extrem que va tenir d'intervenir-hi la mare de l'artista, l'empresari i el públic en general que acabà per esbroncar al caciquet intransigent i reacionari, el qual, en venjança, féu els possibles per a que el tercer dia es sospen-gués l'spectacle.

Tot això és inaceptable que passi en pobles lliures i en ple segle XX; però ho és més quan és degut a que els qui han de vetlliar per la justícia no ho fan per fer-la respectar, sinó per afavorir els seus interessos particulars.

El mentat cacic era empresari de l'envelat, i com que l'spectacle de la sala havia estat un èxit, el perjudicava. I davant les pessetes, aquell home se oblidà del càrrec i el féu servir per anar contra els interessos d'un particular i contra el desig de tot un poble.

**Llibreria
Batllosera**
Enginyers, 3 Figueres

Sastrería SÁNCHEZ

Horno Bajo, 8

FIGUERAS

Invita a su distinguida clientela y al público en general a examinar las novedades de la temporada.

Modelos exclusivos tanto en las telas como en el corte y confección.

UNA BELLA DIADA

L'Unió Sportiva de Figueres confirma el seu títol de campió de Catalunya de la Lliga Amateur, vencent a una Selecció catalana per 5 goals a 0

El Reserva empata a 1 gol en el camp de l'Unió Sportiva de Sils

Glosari d'esports

Des d'aquells temps pretèrits que va iniciar-se el fút-bol a la península ibèrica, es pot dir que Figueres ha ocupat el lloc esportiu que li pertanyia per la seva categoria de ciutat de cap de partit. Mai no s'ha vist suplantada. Ha sigut momentàniament batuda per equips inferiors mantes vegades, però mai la crisi ha esdevingut crònica privant de que sorgís novament la força esclatant de nostres colors.

Ahir però, en el camp unionista, va coronar la seva vida en rebre de mans del secretari de la Federació Amateur, la esplèndida copa i les magnífiques medailles com a premi d'haver inscrit el seu nom en la història del Fút-bol Amateur de Catalunya en primer plan.

La història va començar ahir, i va quedar inscrit en la primera plana del seu llibre, aquest titular envejable: Campió amateur 1929-1930.-Primera Categoria. Vencedor: Unió Sportiva de Figueres.

Jugadors:

Porters: Brú i Gutiérrez.

Defenses: Santamaría, Noguer, Juan-dó i Prats.

Davanters: Carreras, Faló Jordà, Naval, Pinadell, Quico Jordà, Mas (capità), Felip i Armangué.

Bella i envejable plana. Avui que el fút-bol ha passat a ésser patrimoni del mercantilisme, ha sorgit en el món esportiu, una nova vida. La esencialment esportiva. I aquesta és la que nosaltres —els amants de l'esport, de tota la vida— preferim, i havem preferit sempre.

El fút-bol professional serà superior en tècnica al amateur. No ho havem de negar, perquè és de tots sabut que la moneda és la sobiranà del món. Nosaltres però, ens emocionarem davant nos-

tre campionat i no ens farà moure el sentiment el campionat dels asos. Pensarem sempre que ho fan per la pesseta i això ens privarà de posar-hi l'ànima.

Visqui, doncs, el campionat amateur, el que va crear-se per purificar l'esport, el que és lluita noble per un ideal, el que va avant-posar a l'interès material —aborrible per individual—l'interès col·lectiu; prova de la més ferma i amada germanor.

C O M P A Ñ I A D E S E G U R O S
trabajando Ramos Incendios y Transporte, desea Agente local.

Escribir a ALFONSO SADURNÍ, calle Nueva, 14.—FIGUERAS.

EL PARTIT

A l'hora anunciada i sota les ordres d'un referi col·legiat, els equips varen arregllanar-se de la faissó següent:

Secció Catalana: Artigas (B) — Arias (P), Faus II (B) — Ruiz (P), Marsal (P), López (B) — Climent (P), Ara (B), Estañol (P), López II (B), Mestres (B).

Unió Sportiva: Brú — (a la segona part Gutiérrez) —, Santamaría, Prats (capità) — Medina, Isern (a la segona part Madern), Vernet — Faló, Sala, Gimbernat, Pinadell i Quico.

De bon començament la selecció apreta. Fan un joc molt mogut que ens fa viure uns moments difícils. Temem que l'optimisme del diumenge anterior es converteixi en una derrota. Ens dominen... però no marquen. No marquen, ni tant sols arriben a la porta més que comptades vegades, perquè l'Unió té quatre homes que hi posen llur valentia i decisió. Santamaría, Prats, Medina i Vernet. Els davanters, prou intenten coordinar les jugades, però malgrat l'esforç de Sala i Pinadell, no poden conseguir-ho. I és que en l'equip hi havia un gros forat. El mig-centre, per on es perdien totes les pilotes donant ocasió a que els atacs contraris fossin persistents. Per altra part, els Jordà i Gimbernat s'emborrallaven i no donaven el resultat prou efectiu. El nou mig-centre (ungulant minyó de Camallera) que probaven, fou el responsable de que l'Unió no marqués més que un gol a la primera part (per cert fi-

cat magistralment per Faló) i que tot l'equip anés a la deriva.

Fou el responsable, però tenint de reconèixer que no en té pas la culpa. El salt era massa gros. De Camallera a Figueres i en un dia de solemnitat, era massa. Per aquesta raó, no serem amb ell massa sever i esperarem a jutjar-lo definitivament un altre dia, si acàs arriba.

La segona part ja fou una altra cosa. En Madern va substituir el nou jugador i ja de primer entuvi els nostres van plantar-se davant el gol contrari, donant feina als seus defensors. No havien passat pas deu minuts, quan Gimbernat, aprofitant un pase «archimonumental» de Sala, va etzivar un xut que va entrar com una bala.

I en el termini de quinze minuts més, Gimbernat va repetir la jugada i Pinadell (imitant als seus companys) va marcar d'un xut molt ben col·locat.

Ja no hi hagué lluita. Quatre a zero pesaven massa pels seleccionats de Barcelona. Tot el seu equip jugava a la babala, i els nostres ho aprofitaren per imposar-se d'una manera gairebé tràgica.

Dos gols més es marcaren per obra i gràcia de Gimbernat i Pinadell, sinó que el darrer (potser el darrer de tot el partit) fou anulat injustament.

L'ACTUACIÓ INDIVIDUAL

DELS NOSTRES

BRU I GUTIERREZ, no tingueren pas d'emprar-se a fons.

No podem per tant dir-ne bé ni mal.

SANTAMARIA - PRATS—Fou una barrera de pròstic i la que salvà l'equip d'una derrota. Si no arriben a jugar com ho feren a la primera part, qui sap com haurien anat les coses. Santamaría reexí per la seva lleugeresa i acometibilitat. Prats va secundar-lo i fou un bon director defensiu.

MEDINA — Repetí la seva actuació del diumenge passat. No se li pot fer altre elogi.

ISERN.—Ja n'havem parlat.

MADERN.—Igual que Medina. Així que no es bellugui tant, esdevindrà el mitger-centre ideal.

VERNET.—Va fornir una bella partida. De la mateixa escola dels seus companys, tindrem en ell un continuador de gestes passades.

FALÓ.—Moments de tot. ¡Llàstima de xi-cot! que hagi de deixar-nos.

SALA.—Treballador incansable, bon conductor. Quan no marca ell, fa marcar els altres.

GIMBERNAT.—L'artiller de l'atac. Tres gols en un sol partit, ja donen categoria.

PINADELL.—Va millorant. De persistir així serà dels més perilllosos. Estigué incansable, donant les pilotes a Quico a cabassades.

QUICO.—Ahir va tenir ganes de treballar. Donà cada surt que feia fretat. No va estar del tot encertat però... l'espant ja hi era.

L'ARBITRE.—Molt bé.

EL PÚBLIC.—No tant nombrós com es mereix l'equip.

Farmacia Castellví Plaza Triangular Figueras

ANALISIS - ESPECÍFICOS

Estufas de desinfección a disposición de la clientela.

Medicamentos y Ortopedia

El Reserva, format de: Canyelles-Clarà, Patricio II-Oliva, Baig, Sancho-Jordi, Baró, Peiró, Prats II i Armangué, forní una bella partida, jugant contra el «U. S. de Sils» en camp contrari. El resultat de 1 a 1 després d'una pròrroga (s'hi disputaven una copa) és prou eloquent. Segons ens compten, Oliva sigué el millor dels 22, Peiró va marcar el gol i jugà explèndidament. Els segurén en mèrits, Baró, Patricio II, Baig i Canyelles.

Nosaltres tenim confiança en tot aquest estol de joves. Es l'equip de l'avenir. El que ha de portar el nom de la Unió més amunt encara. Cal, però, que es deixin de banda certes coses i que compleixin les ordres del nou entrenador estrictament. Humbert és una garantia. Si el creuen esdevindran dignes continuadors. Una prova la tenim en que Humbert féu als Madern, Medina, Mas, Bosch, etc.

Propietaris i Mestres d'obres

Exigiu als magatzems i al vostre guixaire el legitim i acreditati guix de Mayà, en **sacs precintats**, de l'antiga guixeria d'En Sans, de J. Batlle, que és el millor i el més consistent que hi ha.

Per al diumenge vinent, ens anuncien dos partits: El F. C. Camallera que jugerà contra el Reserva, i el F. C. Apolo, de Badalona, que jugerà contra el primer.

Donades les bones actuacions que el mencionat equip ha fet en nostre camp, no extrañarem que s'hi registri una magnífica entrada.

L'equip badaloní es presentarà complet, o sia:

Soldevila-Roura, Sánchez-Mont, Bonet, Caralt-Belanda, Baris, Tejedor, Bel i Boada II.

El fút-bol en broma

BORSA DE COTITZACIÓ

Dientes de oro y malabarismos «Zucré»	105 per cent
Puertas de hierro Santamaría y catapultas humanas	98 > ,
Sonrisitas y florituras «Poupée»	a la par
Nuevas adquisiciones «Agrícolas Sala»	105 per cent
Antiguas y consecuentes aprisionadoras «Titón»	90 > ,
Elegantísimos y chirigoteros centros infirmables	a la par
Ilusiones xuteriles y esprintadas «Cabota»	90 per cent
Lugares acomodaticios y saltos de agua «Vernet les Bains»	90 > ,
Perforaciones y esprintadas nuevo cuño «Gim»	97 > ,
Paradas abracadabantes y aterrizajes «Brú»	103 > ,
Cafionadas esquinadas y mortíferas «Quico»	102 > ,
Antigüedades y elegancias cinéticas «Carreras»	80 > ,
Pasteradas y amasados crónicos «Armangué»	45 > ,
Paverías y pretensiones «Patricioprimer»	20 > ,
Discursos apocalípticos y gratuitos Peiró	80 > ,
Zapatos y Borcegues Canyelles	50 > ,
Único superviviente dinámico «Chimo»	65 > ,
Tanque y voluntad vilatenimesca Carreras	65 > ,
Frigorífica y centros templados izquierdistas	65 > ,
Juventud y pretensiones «transportes Baró»	90 > ,
Salidas coreográficas y saltos luminosos «Guti»	95 > ,
Hilos metálicos y perchas gólicas porteriles	75 > ,
Indisciplinados y fiestamayoriles «Patri II»	60 > ,
Máximas autoridades teóricas prácticas «Junei»	a la par
Taciturnidades y acaparamientos balones «Titonet»	70 per cent
Nueva acomodación «Oliveta»	75 > ,
Ex y futuro centro medio incandescente Baig	75 > ,
Reapariciones reservistas atléticas «Nurmi»	65 > ,
Serenidad y elegancia despejista «Clará»	65 > ,

Com pot veure's en la nova llista de cotització, han desaparegut algunes valors del mercat. Dugues d'elles ja es preveia perquè gairebé es pot dir que ni hi vien d'aparèixer ja que es sabia que s'hi mantindrien per breu temps. La tercera o siga «Colaborador agrícola Pinxo» ha sigut reemplaçada per les «Reapariciones atléticas Nurmi». De totes, les que han sorprès més han sigut les «Autoridades técnicas y acomodáticas Rovira» perquè semblava que es resistirien amb totes les forces. Les «Máximas autoridades teóricas prácticas Junei» però, tenien massa opinió i han donat la puntilla a les abans esmentades.

A més d'aquestes aparicions dites, han sortit com per encant i sens dupte en mires a la prop-vinenta temporada les accions següents: «Taciturnidades y acaparamientos balones Titonet», «Nueva acomodación Oliveta», «Ex y futuro medio centro incandescente Baig» y «Elegancia despejista Clará», que són accions joves i propícies a l'alça.

De les velles accions, les que han fet una puja més remarcable han sigut les «Ilusiones xuteriles y esprintadas Cabota» i «Lugares acomodaticios y saltos de agua Vernet les Bains» que han pujat cinc enters, igual que els «Discursos apocalípticos y gratuitos Peiró». Les «Puertas de hierro Santamaría y catapultas humanas» han pujat tres enters, prometent arribar molt aviat a la par; i les «Perforaciones y esprintadas nuevo cuño Gim» que es temia no es podrien aguantar per massa joves; a més d'affirmar-se han augmentat de dos enters. Totes les altres accions s'han aguantat fermes, encara que és molt probable que la setmana entrant hi torni haver gran moviment, perquè la cosa està en un plan d'activitat que esplanta.

Consultori Mèdic-Quirúrgic JUBERT

MALALTIES DE LES CRIATURES — — — MALALTIES DE LA PELL
CIRURGIA INFANTIL — — CIRURGIA DELS OSSOS — — DIAGNÒSTICS

Traslladat: Plaça Constitució, 7, pral.

GIRONA

Banco de Figueras

de L. VERGÉS VILANOVA

CAMBIOS DE MONEDAS — VALORES — SUSCRIPCIÓN A EMPRÉSTITOS —
CUPONES — GIROS — IMPOSICIONES Y DEMÁS OPERACIONES DE BANCA

Casa de Coufianza, Economía y Reserva

LUBRIFICANTES

“SILKOIL”

LOS MEJORES

La millor tuberia a pressió

URALITA

AGÈNCIA I DIPÓSIT
PER ALT EMPORDÀ

SALVI FÀBREGA
LASAUCA, NUM. 20 • FIGUERES

Ramblejant

per KOLIN

■ Reina destronada pel seu amant. Es passeja solitària, pensativa, esguardant sense mirar. No hi ha tragèdia més punyent en el cor d'una donzella al trobar-se així. Veritat?

Conoce Vd. señora,

los productos del tocador, Crema, Polvos y Jabón

MALACEINE

De no conocerlos, haga un ensayo y tenga la certeza de que los adoptará, pues no tienen rival para dar a la tez un afelpado y finura muy cautivadores.

De venta en todas las buenas Perfumerías

■ Al temps de les castanyes tot hom s'embruta els dits. Segurament que en Francesc voldria embrutar-se... fins el colze. Però la Maria és esquerpa.

■ Alta, esbelta, ulls i cabells negres com un mal pensament. Elegant i altiva, però. Clotilde espera, espera... Diuen que qui s'espera es desespera. No ha de desesperar-se si és tan seriosa?

■ Mec! mec! mec! Cuidado que el Leoño passa amb la cafetera!

■ "Pollowers" grocs, color de carbassa? No falla! Si en tenia de raó en Miquelet!

CHICO O CHICA para aprendiz se necesita en la PERFUMERIA MONEGAL.

■ Pel·lícula sonora a les cadires de la Rambla. Protagonistes: una María i un Pep, ambdós joves i fogositat.

Ell—(alarmat) ...Però viurem sols!...

Ella—Sí... però la mamà...

Ell—I com podrem estimar-nos si hi ha algú a casa nostra? I com podré dir-te jo... que...

(L'altaveu té un "fading" molt expressiu. La pel·lícula es fa cada volta més interessant. Són dos cossos en un. Les mans d'ell semblen dues papillones que van d'una flor a altra flor...)

Al cobrador de les cadires li tremola el paper de les mans. Dos jovincells passen, s'esguarden i riuen...

Les 8... les 9...

Espectacles

per ZENON

Cine Jardín

Hemos entrado al espectáculo mientras se proyectaba una cinta americana de «frivolité» con una representación de ambiente parisino «deguisé». De la película, la única nota favorable, el rictus de cara del viejo protagonista que se empeña en ser abuelo, en tanto que sus hijos pierden el tiempo tomándose la vida «americanamente».

Luego, tras esta cinta queremos decir, surgió el espectáculo, el verdadero espectáculo de este coliseo, que de tanto tiempo añoraba la afición que religiosamente acude a taquilla para ver un programa variado.

No sabemos porque, pero se titula Etayo: cuatro elementos, dos artistas, un astro eclipsado y un bólido. Este último se le llama Nanín, y en el programa «Alma excéntrica de las variedades». Realmente era un patoso con sus chistes y gansadas. El público llegó a reir cuando supo que para ganarse la vida tenía que poner dinero encima.

Las estrellas fulguraron expléndidamente; así Ascensión Pastor que tiene un cuerpo grácil y flexible como su voz canora. Su trino es melodioso y fluido como el hilo cristalino de la fuente mañanera. Todas las interpretaciones de sus cantos, magistrales; sobre todo la unción con que sublimizó la «saeta» sevillana de Semana Santa. Inefable igualmente la acompañante de entre bastidores, La Yago, que fué como el aleteo de los ligeros pies de la indiscutible bailarina Goyesca.

Goyesca entretegía sus danzas como el fantasista musulmán entrelazaba sus arabescos. Todo su arte trastornó a un público ávido de aplaudir, el cual con estruendosas ovaciones pedía imposibles para la resistencia física de la alambrina artista. Más perfecta y cumplidamente no podía resaltar Goyesca. Con tales estrellas el cielo se pone azul y se llena el teatro.

Rosita Fontanar, otro tiempo, debió ser algo muy serio. Rosita florecería cual un botón ubérmino de rosa grana. Toda una estatua clásica del classicismo romano se nos apareció. Y aun diríamos que se nos antojó como una dorada manzana tendiendo al sue-

lo y esperando la ensortijada mano que lo retenga en su caída. Esta es la mujer.

Artísticamente su representación nos pareció bastante del gusto francés, manifestándose sabrosamente con su «París» y alguna de sus «internacionales». Su voz de una suavidad como pétalo de geranio.

«El Viento» fué la película final que nos transportó al caos. Con tanta furia de vendaval a los ajos y montañas de polvo sintiéndolas en las orejas, salimos de EL JARDÍN zumbándonos los oídos y tambaleando. Después de una magnífica representación de variétés, como la reseñada, no debe aturdirse al público con una película tan agotadora como «El Viento».

Don Vicente Quirós acertado dirigiendo la banda de músicos.

Salón Edison

«El Intruso» es un film con media docena de actos, que llegan a desflorar alguna que otra sonrisa durante el desarrollo del asunto que es con ambiente americano. El «americanismo» se impone.

Se mantiene activo hasta el final gracias a la labor de Glenn Tryon, el famoso cómico; por lo demás quizás no dejarca recuerdo.

El «Noticiario Fox», ligerito, y con una información singular.

«Feria de corazones» puro dramatismo, fatalidad, porfiada constancia. Una semi-amargura que deja al espectador así algo como «desaborio».

Pero el verdadero cartel en este cine, el público lo esperaba, como en El Jardín, en «las atracciones», para cuyo género suele tener siempre buen gusto el empresario.

Esta vez la fortuna no estuvo a la altura del deseo con la cantinista Pilar Carlo, de buena simpatía, de buen tono, pero sin acabar de encontrarlo. ¡Qué le vamos hacer!?

¡Otro día será!

Pero Lia Zabay, la estrella de baile..!, bueno..., bueno...

Ella es un cuerpo, que un estudiante de física llamaría ingravido-radiante (Dios sabe qué quiere decir esto). Un marino la encontraría con todas las sibilidades de una sirena; y un geómetra, con la perfección de todas las curvaturas.

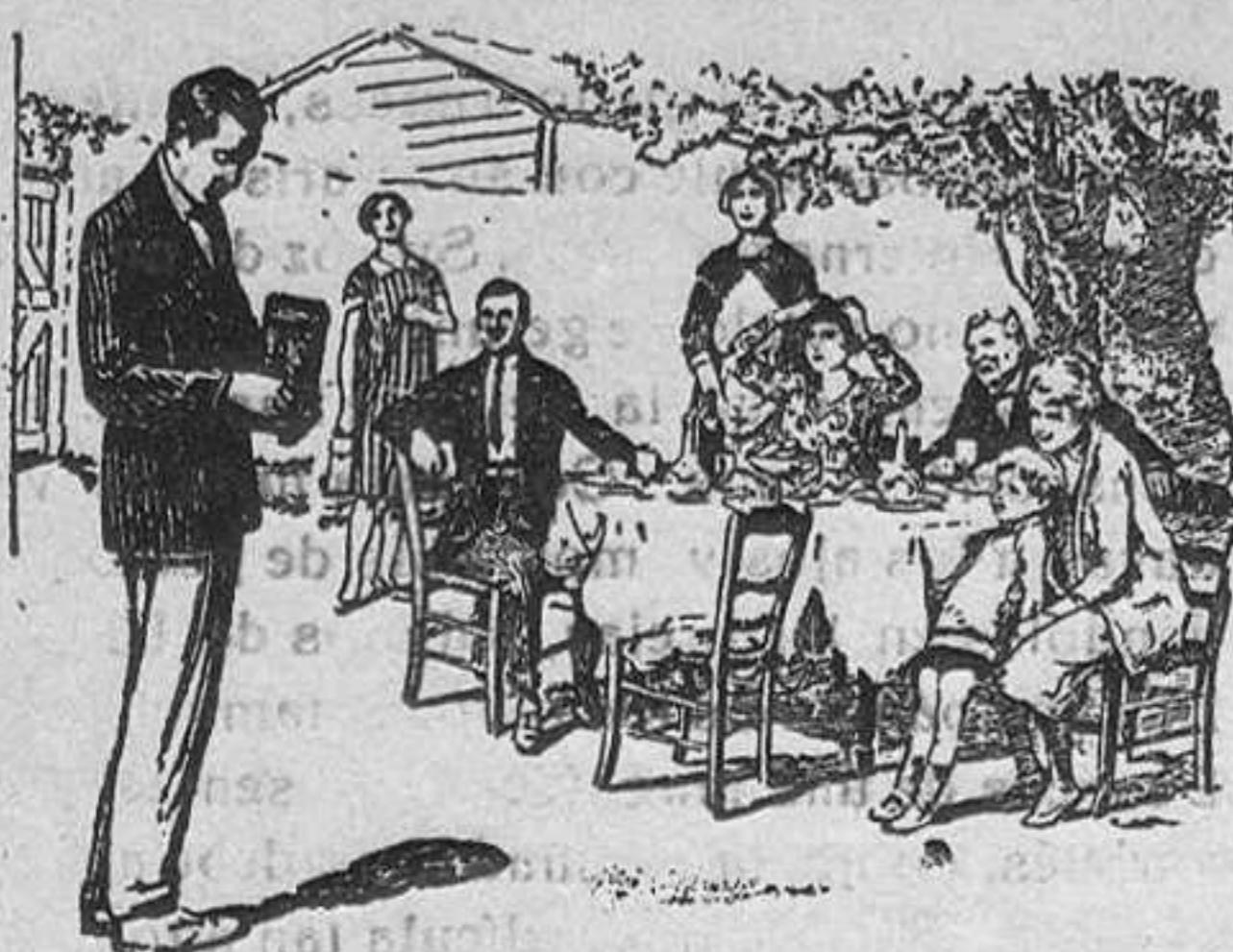
La gente de arriba; los del segundo piso, se pasaron todos a primera fila de butacas de platea.

Se comprende: la emoción, la línea, el cuerpo, la sonrisa, los ojos, el matiz de su ambarina piel, mueven mucho y atraen más

La Ferreteria ANDREU SUÑER
Placeta, 5 i Girona 25, li ofereix
WATTERS
d'immillorable calitat a

48 Pessetes

Grans existències d'Articles Sanitaris a preus sens competència.—Concessionari del «Consorcio del Plomo en España».

KODAK

La marca universal

Película KODAK para toda clase de asuntos : Pruébelo Usted

Papel Velox

Kodak

PARA TODA CLASE
DE CLICHÉS ::

Adquiera Ud. un
"Kodak"

y podrá usted perpetuar las encantadoras escenas infantiles de sus queridos hijos en bellas fotos. Kodak, los que un día futuros verán un más preciado tesoro.

Con un aparato

Kodak

RECORDARÁ V. SIEMPRE LOS
MOMENTOS FELICES DE SU
VIDA

Drogería Pérez Perxés

LA CASA DEL AFICIONADO

La mejor surtida. En ella hallará Vd. toda clase de Accesorios y Productos KODAK

Trabajos de Laboratorio

Revelado gratuito a los
compradores de artículos
fotográficos en esta casa

Calle Gerona, 9 = FIGUERAS

NOTAS

TENEMOS verdadera satisfacción en felicitar a las señoritas Milagros Barbán R., Pepita Rodríguez y María Bosch, que en la renombrada Academia Hispano-Francesa de Barcelona, obtuvieron tras difíciles exámenes ante tribunal competente, la máxima calificación de Sobresaliente con mención honorífica.

Los ejercicios versaron sobre Taquigrafía y Mecanografía, cuyas asignaturas les preparó el conocido profesor de idiomas D. Jerónimo Barman.

INSTITUTO NACIONAL DE FIGUERAS

Como en los cursos pasados, mañana 2 de los corrientes, se inaugurarán en nuestro primer centro docente, las clases de repasos voluntarios en las horas de cuatro a siete de la tarde y de acuerdo con las normas de años anteriores.

La inscripción en los mismos será hecha por los alumnos ante el Sr. Secretario don José M. Nogués.

La artista alemana Ursula Spanier denunció a la policía que viajando en el expreso de Portbou, le sus-trajeron un maletín, en el que guardaba unos trajes propios de su profesión y una cantidad en metálico.

EN la Aduana de Portbou y por quanto a personal arrumbador afecta se está gestionando cerca de la Dirección general de Aduanas la apro-bación de un nuevo reglamento y am-pliación de plantillas que permitirían la regularización de cuanto al mismo atañe.

No cabe duda alguna que el noble e integro rasgo de los jefes de la mencio-nada Aduana sería acogido con júbilo no sólo por la mayoría del citado perso-nal arrumbador, sino que también por el pueblo en general.

SE DESEA ADQUIRIR HISTORIA DE ESPAÑA DE DON FRANCISCO PI Y MARGALL

Librería BATLLOSERA Ingenieros, 3

EL tráfico de mercancías de nuestro país a Francia por La Junquera es cada día más grande desde la baja de

la peseta. Día y noche pasan camiones cargados de fruta, particularmente plátanos y uvas. Los franceses se lamentan porque ahora no salen de Francia perfumería y otras mercancías, como antes, por la elevación de derechos arancelarios.

Los vendimiadores españoles que en 1928 pasaron la frontera por el Porthus fueron 3.900; en 1929, 4977, y en 1930, 6640. Estos vendimiadores,—dicen los franceses—han sido transportados con autobuses españoles, y regresaron con los mismos vehículos a España, porque los propietarios franceses de viñas que poseen camiones no tienen facilidades para entrar en España. Dicen aquellos que no hay reciprocidad en las leyes. Los camiones españoles, argumentan, tienen derecho de entrar en Francia mediante el pago de 10 francos día, y los camiones franceses han de pagar un semestre de patente de circulación, y ésto lo creen excesivo y piden a los diputados, senadores y Ayuntamientos de los Pirineos Orientales que se interesen a fin de que prevalezca la igualdad de contribución para los vehículos de trans-porte.

Banco de Crédito Ampurdanés S. A. FIGUERAS

BANCA — BOLSA — CAMBIO

Negociamos los Cupones
de la deuda Amortizable 5%
VENCIMIENTO SEPTIEMBRE

EL sargento de Seguridad José Men-dez, depositó en la Inspección de Portbou 250 pesetas en billetes que fueron halladas en el vestíbulo francés por Cayo Mateo y los cuales quedan de-positados en el lugar indicado a disposición de quien acredite su pertenencia.

EN el quilómetro 754 de la carrete-ra de Madrid a Francia término de Garrigás el camión número 45022 de la matrícula de Barcelona conducido por José Bau, embistió a una tartana de Borrassá ocupada por los hermanos Norberto y Concepción Sors Portas, de 34

y 46 años respectivamente, resultando ésta con heridas de pronóstico reserva-do.

EL pedagógico y popular «Liceo Monturiol», nos promete un nuevo ciclo de conferencias en el Casino Menestral (Sección Atenea) que ha-brá de ser altamente interesante, dada la personalidad del primer disertante, que lo será el ilustrado astrónomo Don Antonio Ribas de Cunill.

La conferencia se desarrollará el ve-nidero día 19, domingo.

Se vende UNA CASA CON PATIO

Razón: JOSE VIVES, Subida al Castillo, 24

HEMOS recibido atentamente, una hoja volandera dirigida a la opinión pública del Empordán, en la que sus firmantes, D. José M. Valls y D. Salvador Marcó, hacen histrión del asunto "casa Pi y Suñer" de Rosas.

Es de una exposición mesurada, pero con mucha miga.

Su excesiva extensión nos hace im-posible su transcripción.

EN Massanet de Cabrenys se efec-tuará el día 22 una subasta pa-ra enajenar durante 5 años los lotes en que se divide la montaña de Fusimaña y Bayó.

HA sido denunciado al Sr. Juez Municipal de Rabós, Jaime Cortada Cervera, de 69 años, vecino de Sant Miguel de Fluvia, el cual ha-lándose recogiendo uvas en el manso denominado "Fustoya" disputó con la vecina de Garriguella María Heras Plujá, a la que después de insultar con palabras obscenas, agredió, produién-dole algunas heridas con un porrón.

SE VENDE

un auto-camioneta en bon estat. Dona-ran raó en questa Imprenta.

EL sábado por la noche, estuvo en nuestra ciudad, el maestro de los maestros, D. Luis Bello, a quien acompañó el director del Colegio Em-durdenés, don José Pey.

Más tarde, el eximio colaborador de "El Sol", teniendo gran empeño de hablar con los maestros nacionales de Figueras, pudo celebrar una grata conferencia con el Sr. Masó, el cual le facilitó notas interesantes.

COPIAS A MAQUINA-Perelada, 18, 2.º

DICE, con fecha 27 del pasado, nuestro colega "El Autonomista":

"Hace días que es "mal huésped" de la blanca i riente villa de Rosas, un idiota, súbdito turco, al parecer, que tiene justamente alarmados a los vecinos de dicha población empordanesa.

El infeliz se pasa las horas echado en la playa unas veces y en la carretera otras, sin hacer caso de los requerimientos que se le hacen para que se ausente de la población.

Su estado no puede ser más desplorable, pues muchos días se pasea casi en cueros, con gran escándalo de todos los vecinos, que, además, están asqueados de ver como se alimenta el desdichado paisano de Mustafá Kemal.

Come el pescado podrido que encuentra en la playa, echándole tierra en vez de sal.

Se trata, pues, de un geófago, tipo que también se produce en Groenlandia; pero allí tiene una explicación científica, puesto que aquella tierra contiene gran cantidad de sal y sirve para combatir el escorbuto.

El citado geófago e ictiófago se dedica, además, a la caza de gatos, comiéndoselos crudos.

Como puede verse, constituye un verdadero peligro el tal idiota, pues lo más fácil es que contraiga una enfermedad infecciosa, teniendo en cuenta la vida misera que lleva y la calidad de los alimentos (?) que ingiere.

Llamamos sobre ello la atención de las autoridades competentes para que tomen cartas en el asunto y libren, sin pérdida de tiempo, a la villa de Rosas, de tan desplorable espectáculo.

SE VENDE

Automovil «Citrén», 5 caballos, 2 plazas, a oda prueba, por el precio de Ptas 2.000.

Razón en esta Imprenta

En retornà'l a l'exili el líder catalánista Francesc Macià, passà fugacment per nostra ciutat sense que

ningú en tingués esment fins després de ls seva arribada al Porthus, on el foren a saludar entre d'altres figuerencs la vídua del malaguanyat Martí Vilanova.

Excusem els comentaris per haverne parlat abastament ja la gran premsa.

LA setmana passada fou portada a sa darrera estada, D.ª Angela Pallach, exemplar esposa i bona mare respectivament dels nostres particulars amics Pere i Josep Bonereu.

De la COMARCA

DE LA JUNQUERA

—De la nostra ben passada festa major, ens descuidarem de dir que fou ben lluïda, amb un sol espatarrant i una gentada que bullia.

D'entre les bones orquestres que s'oïren enlairà ben amunt llurs refilalls, l'harmoniosa cobla «Barcelona» que tenia engrescats tot el jovent.

A totes les societats, bons balls i bons espectacles.

Tothom se divertí de valent.

—Com que ja venen les nenes de Sant Climent de fer veremes, l'Agustí Ribera, sempre tant castigador, les espera aficionat. Però ell potser no recorda que elles són cinc o sis i la sogra; i que totes volen «xarop».

Més encara si la Fanny ho veu, que el servirà amb tunyina.

—La xamosa Enriqueta Cullell el dia de la festa estrenà un trajo molt lluït color de rosa. No és estrany doncs que el seu currutaco ferrer s'encengués roig com el foc.

—No és pas el mateix torear o que et toregin, encara que et sentis Guerrita. Sobreto si qui presideix és una maca Anita que no perdona les etzegaiades. I quan ella no perdona, ja pots cridar «l'arrastre».

—No cal pas dormir-se quan hom balla, sinó pots trobar-te com la Isabel, el vestit marcat per la conquesta.—C.

DE BORRASSÀ

—Després de molts anys de fer-se esperar, s'està construint el pont de Vilamorell sobre la riera Algama a la carretera veïnal que enllaça la d'Olot amb la de França passant per Ordí i Borrassà. Amb aquesta millora, en-

cara que vinguin pluges, podrem anar a Figueres estalviant una marrada de més de 10 quilòmetres.

Donat que la nostra caixa municipal contribueix a la millora amb uns milers de pesetes, fóra convenient que nostres autoritats s'interessessin perquè l'amplada del pont fos prou pel pas de dos carruatges.

—El 14 del passat mes, el F. C. Borrassà es desplaçà a la vila d'Arbúcies acompanyat d'una trentena d'admiradors que quedaren molt satisfets de l'excursió i bon tracte que els hi atorgaren els veïns d'Arbúcies.

El partit s'acabà amb un a zero favor del C. D. Arbúcies, després d'una lluita noble i lleal per part d'ambdós bàndols. Constitueix com una mena de victòria pels nostres, mercès a l'actuació valenta i decidida del nostre porter Vilanova que ens liurà ben bé d'uns set gols. Meresquè l'aplaudiment de tothom.

L'equip s'arrenglarà així: Vilanova-Vifas, Patricio II-Ribas, Vilagrà, Batlló-Patricio I, Frigola, Guillamont, E. Busquet i Fàbrega.—C.

DE TORROELLA DE MONTGRÍ

—Ha mogut força enrenou, seguint causa de molts comentaris, el fet de que el senyor Comte de Torroella hagi demanat a l'Ajuntament l'anomenada «Torre de les Bruixes», baluard de les velles muralles, la qual desmontada la posaria a l'entrada del jardí del palau de casa Carles, de la seva propietat. Uns diuen que està bé que l'Ajuntament li dongui, altres diuen que no, que hauria de ésser el poble qui ho decidís; i n'hi ha que, amb molt bon encert, diuen que Torroella té molt bona pedra, i prop de la vila, per a fer torres noves i deixar la de les Bruixes en son lloc.—C.

DE PORT DE LA SELVA

El veïns de Figueres i de Barcelona, Francesc Guillamet i Alexandre Plana, han fet ofrena a l'Ajuntament del Port de la Selva d'una valuosa ampliació de la vista general d'aquesta simpàtica vila, fet en aviò pel fotògraf senyor Gaspar.

—El pasado domingo, al regresar de su viñedo, la vecina de esta villa, D.ª Jacinta Nadal, sufrió un repentino ataque al corazón falleciendo instantáneamente, camino de su casa. Significamos nuestro pésame a la familia, particularmente a su hijo Esteban Vilad Nadal, buen amigo nuestro.

—En la mañana del lunes, al paso del tren expres por la estación de Llansá, uno de los obreras de la brigada, llamado Pedro Sabadí, tuvo la mala fortuna de que lo cogiera, dejándole horriblemente destrozado.

Tip. IDEAL. Muralla, 4 Figueras

CLINICA DENTAL

Ll. Coll de Cendra
Odontòleg

Casades de Còdol, 5 pral.

FIGUERAS

Tallers de fundició i construccions mecàniques

MOTORS A BENCINA OMNIUM-FITA a refredament per aire
GRUPOS MOTO-BOMBES :: ELECTO BOMBES :: NORIES DE ROSARI

Lluís Fita Salvatella

— FIGUERES —

Empreses de construcció d' obres
per tot arreu

Tomàs Espigulé

Projectes i
presuspostos

Lasauca, 10 : Figueres (Empordà)

Banca ARNUS

Successora d'Evarist ARNUS • FUNDADA EN
1846

CAPITAL: 10.000.000 de PTES. Completament desemborsat

BARCELONA

CASA CENTRAL: Plaça de Catalunya, 22

CASA Matriu: Passatge del Rellotge

Sucursal de Figueres

Casades de Còdol, 15 (Rambla)

Aquesta Banca realitza tota mena d'operacions
de Banca-Borsa-Canvi i la compra-venta al comptat
de valors de contractació corrent

CAMBRA CUIRASSADA AMB DEPARTAMENTS
DE LLOGUER

Empresa de autos GREGORI

Plaza Pi y Margall, 4

FIGUERAS

LÍNEA DE OMNIBUS: FIGUERAS-ROSAS-CADAQUES — ROSAS-VILAJUIGA — PORT DE LA SELVA-LLANSA
Servicio de automóviles HISPANO-SUIZA—Omnibus para excursiones—Taxis de alquiler—Venta de Gasolina

TELEFONO n.º 30

Gran STOCK de cubiertas y cámaras de las marcas «DUNLOP» y «BERGOUGNAN» Agente exclusivo en esta plaza para la
colocación con prensa de los macizos «BERGOUGNAN».

M. Camps Dalfó

Fábrica de bebidas gaseosas

Exclusiva "Champanilla"

Cerveza de las mejores marcas

Pasteurizada con maquinaria moderna

La Junquera, 27

FIGUERAS